

John Renehan

De vallei

Vertaald door Jonas de Vries

UITGEVERIJ LUITINGH-SIJTHOFF

GEESTEN

In de droom liep hij in de zon over een smal pad, op een kale berghelling bezaaid met metalen resten.

Vóór hem, op de top, zag hij het door licht omgeven stenen gebouw. Ze stond achter het raam in de schaduw, zoals altijd. Haar gezicht kon hij niet zien.

Het pad liep rechtstreeks naar de deur. Hij bleef klimmen, over gruis en kiezels die onder zijn blote voeten naar beneden rolden.

Hij liep langs een wrak. De verwrongen restanten van een auto. Een ander wrak was onherkenbaar. Stukken en scherven metaal lagen her en der verspreid op het pad. Hij voelde er eentje door zijn voetzool prikken.

Een betonnen bunker op de berghelling was bemand met soldaten. Ze strekten hun armen uit door het schietgat en riepen in stilte naar hem, maar hij bleef klimmen.

Het pad werd steil en zijn voeten gleden nu weg bij elke stap. De metaalscherven drongen zijn voetzolen binnen, tot op het bot, en scheurden het zachte vlees tussen zijn tenen.

Hij boog voorover en probeerde met zijn handen houvast te krijgen om zichzelf omhoog te kunnen trekken. Hij zag scherven uit de rug van zijn ene hand steken en de vingers van zijn andere hand doorklieven.

De berg zwol op. De gestalte achter het raam draaide zich om en verdween in het kleine gebouw terwijl een van de muren verbrokkelde en in stukken weggleed. Een stem achter hem riep zonder woorden dat hij moest afdalen.

Hij verloor zijn evenwicht op de uiteenvallende berg. Hij viel en kwam met zijn gezicht op het pad terecht. Een scherf doorboorde zijn wang en tong. Overal om hem heen vielen bommen. Hij graaide naar houvast, maar de grond viel uiteen terwijl hij achterwaarts de krater in gleed...

Hij schrok wakker, claxonnerend met beide handpalmen. Armetierig getoeter was alles wat je mocht verwachten van zo'n zuinig huurautootje, maar in de stilte van de slapende buurt was het oorverdovend.

In de middenconsole waren wat zakdoekjes gepropt, die hij er nu uit trok om het zweet van zijn gezicht te vegen. Met zijn handen op zijn bovenbenen keek hij naar het huis, wachtend totdat zijn hartslag weer wat was gedaald.

De ramen op de eerste verdieping bleven verduisterd. Hij leunde naar achteren en bekeek zichzelf in de achteruitkijkspiegel. De ogen die in de zil-verkleurige rechthoek zijn blik beantwoordden, waren gitzwart en hard, terwijl de grauwe wallen eronder hol en zacht waren. Hij slaakte een zucht.

Op de passagiersstoel lag een rugzak. Na enig gegrAAF trok hij er een boekje met leren kaft uit, niet veel groter dan de palm van zijn hand. Achter een leren bandje aan de binnenzijde was een pennetje gestoken.

Hij pakte het pennetje en bladerde naar de laatste bladzijde. Daar zette hij een streepje, naast een aantal andere.

Hij stak het boekje weer in de rugzak en reikte naar het contactsleuteltje, dat nog in de OFF-positie stond. Hij draaide het sleuteltje naar ON en legde zijn arm over de rugleuning van de passagiersstoel.

Hij wierp een laatste blik op het huis, keek over zijn schouder en liet de auto in z'n vrij over het grind van de oprit achteruitrollen. Eenmaal op de weg draaide hij heuvelopwaarts, waarna hij de motor startte en schakelde.

Aan weerskanten van de weg stonden in slaap verzonken bungalows. Bij de eerstvolgende kruising sloeg hij rechts af en zette zijn koplampen aan.

De donkere weg liep door de glooiende uitlopers van een kustgebergte. Boven en rechts van hem bevonden zich beboste kammen. Onder en links keek hij uit over de door de maan verlichte daken, helemaal tot aan het glinsterende wateroppervlak van een door grote bruggen overspannen zwarte baai, een kilometer of zes verderop.

Achter de huizen en boven de boomtoppen verhief zich een gotisch bouwwerk, de contouren van een kathedraal die nu steeds kleiner werden. Onder de donkere steunberen weenden en waakten de hordes en legioenen, en hurkten en dansten gargouilles en cherubijnen. Hij draaide de dalende hoofdweg op en reed richting de baai.

Over de brug, over het glinsterende water en naar de heuvels. Nog een uur naar het zuiden, daar waar snelweg en oceaan samenkwamen. Daarna een lange, nachtelijke rit langs de bergachtige kust van Californië.

Er waren kortere routes naar Los Angeles. Hij nam de lange route, slingerend langs de rotsformaties, waar ver onder hem de golven braken. Hij draaide de raampjes open, luisterde niet naar muziek. De kleine uurtjes braken aan.

Ten zuiden van Big Sur reed hij langs een kasteel op een bergtop, gebouwd door iemand die rijk was geworden in de krantenwereld en lang geleden was overleden. Toen de snelweg landinwaarts boog, stopte hij in de enkele straat van een toeristisch stadje, weggestopt in een kleine vallei.

Hij wist nog dat hier een drankzaak moest zijn die open was. Met half dichtgeknepen ogen tegen het neonlicht kocht hij een blikje energydrink, die smaakte naar kauwgomballen opgelost in schoonmaakmiddel.

Eenmaal uit het stadje liep de weg weer langs de kust, langs een grote rots die onzichtbaar vanuit de donkere zee omhoog rees. Daarna boog hij weer landinwaarts, waar de eerste tekenen van beschaving zich aandienen. Hij draaide de raampjes dicht, zette de radio aan en slurpte met een vies gezicht van zijn drankje.

De zon was al opgekomen toen hij aankwam op de luchthaven van Los Angeles. Te midden van een menigte vermoeide vakantiegangers leverde hij de auto af bij het verhuurbedrijf, waarna hij zijn rugzak over zijn schouder slingerde en de beveiliging met zo min mogelijk menselijke interactie probeerde door te komen. In het vliegtuig sloeg hij het aanbod van een gratis drankje af en viel meteen in slaap.

De hele dag en nacht en een deel van de daaropvolgende dag vloog het vliegtuig naar het oosten. Al na een paar uur werd hij wakker, waarna hij niet meer kon slapen. Het vliegtuig maakte veel tussenstops.

In Shannon, Ierland, dronk hij op de luchthaven een pint in een pub die om een of andere reden de hele nacht open was. In Amsterdam trok hij op het toilet een schoon hemd en schone sokken aan en gooide de oude in een afvalbak.

Hij stapte over op een chartervlucht. In Koeweit slenterden hij en zijn medepassagiers een uurtje rond in een privéterminal voordat ze weer aan boord gingen en verder oostwaarts vlogen. Hij dacht: *zou de andere kant op vliegen niet sneller gaan?*

Op de eindbestemming, in het holst van de nacht, spuwde het vliegtuig de passagiers uit in een georganiseerde chaos.

De donkere terminal van hout en canvas gonsde met de stemmen van transitpassagiers die op zoek waren naar andere passagiers, korte medede-

lingen uit krakende speakers, rugzakriempjes die werden aangesnoerd en het zachte geplof van plunjezakken die op de vloer werden gegooid. Er waren burgers – journalisten, civiele contractors, mensen van wie hij niet goed kon inschatten wat ze deden – en veel militairen.

Van deze laatsten volgde hij een groepje naar buiten, de nacht in. Ze sjokten over grindpaden tussen tenten en tijdelijk opgetrokken gebouwen om uit te komen bij een grote, goed verlichte keet aan de rand van een verduisterde landingsbaan. Daar keken ze op een whiteboard dat dienstdeed als vertrekbord en kozen ze een stoeltje om te wachten. Hij zag een tengere journalist met kuif en rechthoekige bril met zijn rugzak en perskaart rommelen.

Gedurende de nacht verdwenen ze in groepjes van twee of drie. Het vliegveld verwerkte een gestage stroom van aankomende en vertrekkende helikopters en vrachtvliegtuigen. Telkens als er een over de heuvels kwam aanvliegen, zwol het geluid, dat eerst nog nauwelijks hoorbaar was, aan totdat de hele keet trilde.

Mensen liepen achter elkaar de duisternis en het geraas in, waarna de triplexdeur zich met een klap achter hen sloot. Op weg naar hun eindbestemming. Daarna stilte, tot de volgende vlucht.

Op zijn vlucht moest een klein aantal mensen mee: hijzelf, twee journalisten en tien militairen. Hij had nog even de tijd. Hij liep naar buiten om naar het vliegverkeer te kijken.

Hij genoot van het eerste, geruststellende geluid van de helikopters achter de heuvels en probeerde ze te ontwaren. Dat was lastig, aangezien al hun navigatielichten gedoofd waren. Ze konden zich al recht boven je bevinden voordat je ze zag: ijle, oorverdovende schimmen in de nacht.

Hij genoot ervan om in stilte te blijven staan nadat ze waren vertrokken, om te kijken naar de blauwe landingslichten die knipperden onder een lege lucht.

Het was nu diep in de nacht en het tijdstip van zijn eigen vertrek naderde. Een groot vrachtvliegtuig zou hem en een aantal anderen naar hun eindbestemming brengen. Een helikopter zou het niet halen. Hun reisdoel lag te ver weg, een van de verste die je vanaf dit vliegveld kon bereiken, en een van de minst populaire.

Hoezo door de mangel gehaald, dacht de jonge soldaat.

Hij was het gewend om slonzige burgers en smoezelige contractors te zien,

ook mensen die bij de luchtmacht zaten. Je kwam het allemaal tegen hier.

Niet iedereen kan zo onberispelijk zijn als wij, zou zijn sergeant opmerken. Een grabbelton, deze plek.

Hij snapte het wel. Toch voelde hij zich verplicht er wat van te zeggen. Hoe oud was die vent? Een jaar of vijftientig? Ouder nog? Oud genoeg om beter te weten. Bovendien wilde hij dolgraag zijn handen wassen en wegwezen voordat hij de wind van voren zou krijgen.

Hij liep op hem af en tikte hem op de schouder.

‘Pardon, luitenant?’

Hij draaide zich verschrikt om. Een soldaat, negentien jaar hooguit. Die daar al God weet hoelang stond te wachten.

Hij herpakte zich en hoorde nu pas het grote taxiënde propellervliegtuig buiten. Zijn vlucht. De soldaat wilde waarschijnlijk zijn handen wassen en zijn spullen op orde brengen voordat ze hem een uitbrander zouden geven omdat hij op het allerlaatste moment kwam opdruven.

Toen het tijdstip van zijn vertrek naderde, was hij naar het eenvoudige toilet gelopen om zijn gezicht te wassen. Hij was bij de enige wastafel blijven staan, starend naar de spiegel, monsterend wat de afgelopen zesendertig uur had aangericht.

Misschien had hij in al die tijd iets van vier uur geslapen. Zijn donkere ogen hadden nog steeds die grauwe wallen, waarover hij juist aan het peinzen was toen de soldaat hem deed opschrikken.

‘Sorry,’ zei hij.

Hij stapte opzij en draaide zich naar de deur, terwijl de soldaat zijn handen begon te wassen.

‘Geen probleem, luitenant.’

De jongen was fris en fruitig, gretig.

‘Luitenant?’

Hij draaide zich om.

‘Het spijt me, luitenant, maar u hebt...’

Bij wijze van uitleg stak de soldaat zijn hand uit naar zijn rechterschouder, kneep zijn vingers samen en trok. Tussen zijn vingers hield hij een kluntje groen draad, dat hij nu ter inspectie omhooghield.

‘Ik dacht, misschien had u dat niet gezien daar,’ zei de jongen, zenuwachtig nu.

Hij voelde zijn wangen rood worden en bedankte de jonge soldaat. De soldaat stamelde ‘Geen probleem, luitenant’ en verdween.

Hij keek weer in de spiegel. Een jonge man keek hem vermoeid aan van onder donkere wenkbrauwen die van zichzelf al in een lichte frons stonden, alsof hij zijn ogen voortdurend een klein beetje dichtkneep tegen fel licht. Zijn haar, dat de kleur van bosgrond had, was van voor tot achter kortgeknipt. Hij had nog geen kraaienpootjes, maar toch hadden zijn ogen om een of andere reden iets vermoeids, zodat mensen met wie hij sprak het bevreemdende gevoel kregen met een veel ouder iemand van doen te hebben, iemand die in een jonger lichaam was gepropt en zich daar maar moest zien te redden.

Die ogen gleden nu over de rest van zijn lichaam.

Jezus, man.

De veter van één bruine kist zat los. Broekspijp deels uit de andere getrokken. Jas gekreukt op het schandalige af, ook al was het een camouflagejas. Toen hij zijn schouder bekeek, zag hij dat het draadje los was geraakt bij de rand van de patch van de Amerikaanse vlag, die met klittenband op zijn jas was bevestigd. De patch zat scheef.

Dat wil zeggen, hij zat bij de landmacht. Hij haatte de landmacht.

Hij trok de patch los en bevestigde hem opnieuw, zorgvuldig. Hij boog voorover en fatsoeneerde zijn veter en broek, waarna hij rechtop ging staan om de rest te inspecteren.

Midden op zijn borst, op een vierkantje met klittenband bevestigde stof, was met zwart stiksel de verticale streep van eerste luitenant genaaid. Een officier. Een lage officier.

Aan de ene kant van de streep zat een reep stof met U.S. ARMY erop. Aan de andere kant zijn naampatch, waar BLACK op stond.

Hij had een voornaam, maar luitenant Black was er zo goed als zeker van dat die de komende zes maanden door niemand zou worden gebruikt. Hij zou weinig vrienden treffen. Er waren sowieso maar weinig mensen die zijn voornaam kenden.

Hij groef in zijn rugzak en vond een nagelknipper, waarmee hij een paar andere losse draadjes afknipte. Daarna haalde hij een scheermesje tevoorschijn.

Hij draaide de kraan open, waar alleen koud water uit kwam, en begon met het natte scheermes over zijn gezicht te schrapen. Eenmaal klaar borg hij het mesje op en keek nog één keer naar de iets minder afgetobde jonge man in de spiegel.

Hij pakte zijn rugzak op en liep weg.

Bij de deur van de keet, naast een slaperige soldaat die een boek las, trok hij zijn ID-pasje door een scanner, waarna hij samen met de anderen het winderige tarmac op liep. Hij wachtte op het teken en liep via de laadklep het verduisterde vrachtruim in. Hij snoerde zichzelf vast in een stoel gemaakt van camouflagenetten, keek naar het sluiten van de laadklep en luisterde naar het geraas van de motoren dat het donkere ruim begon te vullen. Hij sloot zijn ogen en viel pas in slaap toen het vliegtuig opsteeg, de nacht in, daar waar de geesten waren.

DEEL I

I

‘Gast, niet doen.’
Black schrok op, draaide in zijn stoel en zag een van zijn minst favoriete personen in het leger.

Bradley Derr, vierentwintig jaar maar met het uiterlijk van een eerstejaarsstudent, stond achter hem, met de handen in de zakken en, zoals altijd, kauwend op pruimtabak. Hij tuurde over Blacks schouder naar de memo die open en bloot op zijn bureau lag.

Black had hem niet horen naderen. Hij had zelfs niet gemerkt dat hij het plastic flesje voor zijn tabaksspuug op het bureau had gezet, vlak naast zijn onderarm.

Hij keek nu naar het flesje, waarin vijf centimeter donkerbruine vloeistof tot rust kwam. Hij draaide verder en keek Derr aan met een veelbetekenende blik, of dat hoopte hij tenminste. De blik kaatste zonder schade aan te richten af van diens verbrande voorhoofd.

‘Jezus Black, ben je aan het spacen?’

Dat was hij wel geweest. Hij had lang naar dat ene velletje papier gestaard, het velletje waarop Derr nu met een knikje de aandacht had gevestigd.

‘Geloof mij nou. Niet doen.’

Derr was luitenant, een lagere officier, net als Black. In tegenstelling tot Black zat hij niet achter een bureau in het administratiekantoor van het bataljon.

Derr bracht zijn tijd vooral door buiten de muren van de deprimerende, middelgrote basis waar Black al zijn tijd doorbracht, en marcheerde door het Afgaanse achterland om op de vijand te jagen. Dat was precies wat Derr voor ogen had gehad toen hij besloot officier te worden en de voorzienigheid had hem geen enkele reden gegeven zijn aanname in twijfel te trekken.

Om de paar weken keerde hij terug met zijn manschappen en bleef hij een dag of twee op de basis, in de kantine en slenterend over de grindpaden, zonnebril op. Telkens als hij iets administratiefs geregeld moest hebben, ging hij naar Black, die altijd achter zijn bureau te vinden was en precies het tegenovergestelde deed van wat hij had verwacht toen hij officier werd.

En nu stond Derr achter hem, zonnebril achterstevoren op zijn blonde gelstekeltjes, een meewarige blik in de ogen.

‘Wat moet je hebben, Derr?’

‘Kopie van mijn loonstrookje, zodat ik die sufkut thuis kan laten zien dat ik niks achterhoud.’

Derr vond zichzelf om te gillen, en knap en hoffelijk bovendien. Blijkbaar vond een verdwaasde jongedame in Amerika dat ook. Derr was, wonderbaarlijk genoeg, getrouwd.

‘Sufkut’ was maar een van de koosnaampjes waaronder Black Derrs geliefde had leren kennen. Afhankelijk van zijn stemming was ze ‘neukgleuf’, ‘mijn souffleur’ of ‘de hoer’, of iets anders wat Black maar liever wenste te vergeten. Hij realiseerde zich dat hij niet eens de echte naam van het betreuenswaardige meisje kende.

‘Lekker respectvol,’ zei hij laconiek, en hij richtte zich op zijn computer.

Derr snoof. ‘Pff! Je moest eens weten hoe ik haar in bed moet noemen.’

Hij lachte en dirigeerde een verse, donkere klodder naar de bodem van zijn flesje. Hij was er trots op dat hij zijn glinsterende tabaksfluisen schoon door de twee centimeter brede opening van een colaflesje kon mikken zonder bruine druisporen aan de binnenkant achter te laten. Derr vond dat als enige aspect van de op een na populairste bezigheid in het leger – na roken – niet kunnen.

‘Daar zeg je trouwens wat, Black,’ ging hij verder, ‘want “respectvol” is nou precies de benaming van een van de dingen die ze me altijd laat doen.’

Hij nam een atletische pose aan en maakte aanstalten een en ander trefend uit te beelden.

‘Ik pak haar been ongeveer hier vast, en dan...’

‘Laat me dat printje voor je maken.’

Derr trok zijn schouders op.

‘Wat je wilt, makker. Maar respectvol werkt prima, hoor. Succes verzekerd.’

Black vroeg er verder niet naar en probeerde zich niet voor te stellen wat ‘succes’ in deze context zou kunnen betekenen. Hij opende Derrs gege-

vens en drukte zijn meest recente loonstrookje af. Hij zag dat Derr en hij, beiden eerste luitenant, precies evenveel verdienden.

Wie van ons zou dat erger moeten vinden?

‘Hier is-ie.’

Hij overhandigde het printje.

‘Top.’

Derr maakte aanstalten om te vertrekken, maar bedacht zich en gebaarde naar het formulier op het bureau.

‘Maar ik zeg het je, gast. Niet doen.’

Black zuchtte, en hapte.

‘Waarom niet, Derr?’

‘Omdat je vindt dat ze je belazerd hebben. Dat ze je genaaid hebben over dat ene.’

Dat ene.

Black zweeg.

‘Dus moet je ze terugnaaien,’ ging Derr verder, en hij trok zijn schouders op, alsof het allemaal niks om het lijf had. ‘Niet tekenen, en niet naar de commandant. Vergeet die shitzooi.’

Derr draaide negentig graden naar links. ‘Waar of niet, sergeant Cousins?’

Cousins werkte samen met Black in de Sectie 1-keet, wat legerpraat was voor het administratiekantoor van het bataljon, waar ze administratieve taken verrichtten voor vierhonderd man en verscheidene admeurs aanstuurden, van wie er nu niemand aanwezig was. Hij zat ver achterovergeleund, voeten op het bureau, verdiept in een mannentijdschrift.

‘Zeker weten, luitenant.’

Hij keek niet op.

Black zocht naar iets droogs of gevats om te zeggen, maar besepte toen dat het advies welgemeend en vriendelijk bedoeld moest zijn geweest, afkomstig van de persoon die Derr meende te wezen, en gericht aan de persoon die Black in Derrs ogen was.

‘Dank je, Derr.’

‘Geen probleem, makker.’

Hij liep tussen de bureaus en geïmproviseerde werkplekken door naar de deur van de keet.

‘Rustig aan, sergeant Cousins. Ik moet weer aan de bak, schieten en zo.’

Cousins sloeg een bladzijde om. Derr keek over zijn schouder.

‘Nooit “respectvol” accepteren van het leger, Black.’

Hij gniffelde om zijn eigen gevatheid en slaagde er wederom in een fluim feilloos door de hals van zijn spuugflesje te mikken, wat, lopend, toch wel een aardige prestatie was.

‘Zuivere dunk,’ mompelde hij opgewekt terwijl de triplexdeur achter hem dichtviel.

Het kantoor was weer stil. Black keek naar het papier op zijn bureau. Cousins wierp zijn tijdschrift ter zijde en richtte zijn kalende hoofd en vriendelijke ogen op Black.

‘Als u het niet erg vindt, luitenant, en het is zeker niet zo dat ik het normaal gesproken eens ben met luitenant Derr, maar hij heeft een punt.’

Black bleef naar het papier staren.

‘Ik bedoel, u ziet de zaak heel anders. Laat u dus niks wijsmaken door het leger. U moet het leger vertellen hoe het zit.’

‘En dat wordt makkelijker als ik dit niet onderteken?’

‘U moet laten zien dat u niet met zich laat sollen, LT.’

LT. De bijnaam in het leger voor luitenants, de laagste en minst ervaren officieren.

De bijnaam was ontleend aan de manier waarop de rang schriftelijk werd afgekort: hoofdletter L, hoofdletter T. Een sergeant heeft ooit in een ver verleden bedacht dat het grappig zou zijn om het hardop te spellen en zijn grasgroene pelotonsleider zo aan te spreken in plaats van met ‘luitenant’.

Met de jaren had het gebruik zich ontwikkeld. Soms getuigde het van vertrouwdheid of genegenheid, en soms zelfs van respect. Andere keren was het simpelweg een manier om niet overdreven beleefd te hoeven doen tegen een snotneus die vijf keer zo kort in het leger had gezeten als jij, maar die het desalniettemin voor het zeggen had omdat hij officier was.

Black was er redelijk zeker van dat het eerste het geval was bij Cousins. Cousins vond hem blijkbaar een waardig project.

‘Dank je, sergeant.’

‘U kunt op me rekenen, LT. Maar nu is het tijd om te nassen.’

Eten was een populair gespreksonderwerp in het kantoor. Cousins duwde zijn stoel naar achteren en kwam langzaam overeind.

Black keek op zijn horloge en zei tegen Cousins dat hij zo zou komen. Cousins haalde zijn schouders op en banjerde naar buiten.

Black, alleen nu, bleef weifelen, maar zette uiteindelijk pen op papier en

ondertekende de memo. Hij stopte hem in een okergele envelop, die hij dichtplakte en op zijn bureaublad legde. Hij bleef er nog even naar kijken en liep toen weg.

De buitenlucht was koel. Een zacht herfstbriesje waaide langs de tijdelijke kantoorkeet waar hij, Cousins en de andere admeurs de dagen doorbrachten met papierwerk en gesprekjes over eten. Hij sloeg links af, ook al wist hij dat Cousins naar rechts was gelopen.

Grindpaden vertakten zich tussen de vrachtcontainers, kleine prefab-slaapunits, dixi's, opleggers met generatoren en al het andere materiaal dat het Amerikaanse leger op uitzending nodig had. Algauw liep hij over aarde, toen hij een kunstmatige heuvel beklom.

De heuvel was zo'n twintig meter hoog en bood een onbelemmerd uitzicht over de rest van de basis. De top was met een bulldozer afgevlakt en stond vol met antennes, schotels en allerlei andere elektronische communicatieapparatuur. Men had de heuvel Radio Hill gedoopt.

Op de top keek hij om zich heen om het panorama in zich op te nemen. Forward Operating Base Omaha. Zijn eigen FOB. Thuis.

Op deze heuvel na was de basis deprimerend en plat, zoals elke grotere FOB in Afghanistan deprimerend en plat was. Zoals de meeste andere bases was ze in verschillende stadia uitgebreid, al naar gelang van de militaire vereisten. Van bovenaf was het allegaartje duidelijk zichtbaar, met 'wijken' of secties met verschillende soorten tijdelijke bouwwerken van verschillende soorten constructiematerialen.

Hij liep naar de andere kant van de antennecluster om datgene te kunnen zien wat hij wilde zien. Radio Hill bevond zich aan de rand van de Omaha.

Voor hem strekte een van de grote oostelijke vlaktes van Afghanistan zich uit. Bruin gras en bruine struiken golfd en naar de horizon. Daarachter verhieven zich de grote, donkere bergen van de Hindoekoesj in Nooristan.

Black beklom Radio Hill bijna elke avond om de zon achter de bergen te zien zakken, de laatste stralen over de toppen te zien scheren en de valleimondingen in schaduw gehuld te zien worden.

In de bergen vonden de meeste vanuit FOB Omaha ondersteunde gevechten plaats. Natuurlijk waren er de gebruikelijke mortieraanvallen op de basis, maar die werden uitgevoerd door prutsers die wat geld hadden gekregen om de Amerikanen wakker te houden door op veilige afstand wat granaten af te vuren.

De echt slechte jongens, de jongens die nog met weemoed terugdachten aan de tijd waarin de wetten van een toornige god ook de wetten van het land waren en die tijd in ere wilden herstellen, de jongens met de manenschappen en planningsvaardigheden om dat voor elkaar te krijgen, dié jongens zaten in de bergen. In de voetheuvels, aan de rand van de vlakke, zaten mensen als Derr, die week in week uit de strijd met die lui aangingen.

Andere eenheden trokken nog verder de bergen in en kwamen in heviger gevechten terecht. Een klein aantal Amerikaanse adrenalinejunkies woonde zowat in die bergen, op dodelijke flanken en in dodelijke valleien, in kleine voorposten die enkel met een flinterdunne levenslijn met Omaha waren verbonden.

Die soldaten vochten dag in dag uit. Ze vochten voor hun leven en voor die kleine stukjes terrein waarop ze hun zinnen hadden gezet. Gedurende hun verblijf in Afghanistan, een jaar misschien, kwamen ze maar een of twee keer op een FOB.

De antennes op Radio Hill waren bedoeld om met hen te communiceren.

Niet direct, maar via een reeks van relayeestations die strategisch op kammen en toppen waren neergezet, als vuurbakens, om boodschappen over de pieken en in de valleien te krijgen, totdat ze bij die kleine, weggestopte Amerikaanse enclaves terechtkwamen. Black stelde zich altijd voor hoe dat onzichtbare netwerk zich over de vlakke uitstrekke, voorbij de horizon, en vroeg zich dan af wat er op dat moment in die voorposten gebeurde.

Wat hij daar op Radio Hill zeker wist, was dat het vannacht in dat hoogland zou gaan regenen. En flink ook. Een kolkende massa donderkoppen verzamelde zich over de hele lengte van de bergketen. Sommige soldaten zouden in een verdomd vervelend bergoord een verdomd vervelende wachtbeurt hebben.

De zon was nu helemaal onder. Black daalde af en liep de driekwart kilometer naar de kantine. De 'vreetschuur'. Hij had geen honger, maar vond toch dat hij wat moest eten.

De kantine was een van de grootste en nieuwste gebouwen op de basis. Externe stalen balken en stijlvolle, semipermanente aluminiumwanden en afwerking. Als je de kantine voor het eerst van buiten zou zien, zou je haar voor een moderne sporthal kunnen houden.

Black verbaasde zich telkens weer over de extravagante vreetorgie die

zich daarbinnen afspeelde. De toko werd gerund door een grote defensie-contractor en zou de best toegeruste ziekenhuiskantine in Amerika het schaamrood op de kaken hebben bezorgd.

Kippenvleugels, burgers en biefstuk. Elke avond friet. Voorgerechten in overvloed. Gestoomde groenten met boter. Een grillbar. Rijen koelbakken voor fris- en sportdrink. Een sandwichbar. Saladebar. Pastabar. Een bar met tweëndertig verschillende soorten ijs. Softijsmachine. Bergen koeken. Een rijke keuze aan cakejes. Viermaal per dag, inclusief midden in de nacht, elke dag opnieuw. Als je op een FOB was gestationeerd, zoals Black, was het geen enkel probleem om moddervet te worden terwijl de oorlog voortwoedde.

‘Hé, eikel.’

Daar had je het al. Hij schuifelde juist een plaatsje naar voren in de opscheprij toen hij het hoorde. De stem kwam uit de rij voor de uitgang, die een metertje verderop de andere kant op ging.

Hij draaide zich niet om en keek niet op. Dat hoefde ook niet. Hij kende de stem – hij kende de stemmen van de meesten die hem van tijd tot tijd lastigvielen terwijl hij zijn werk in Omaha deed. Hij wist welke naam hij op het uniform zou zien staan naast het luitenants- of kapiteinsembleem, mocht hij de moeite nemen te kijken.

Hij keek dus niet op en de eigenaar van de stem verwachtte ook niet anders. Het was inmiddels een verplicht nummertje geworden. Hij was eraan gewend geraakt gedurende zijn eerste maanden in Omaha; afgestompt, zoals hij het zelf noemde.

‘Je hoort me wel, eikel,’ zei de stem, achter hem nu, dichterbij de uitgang. ‘Tot de volgende keer.’

Black pakte zijn eten en liep naar een tafel in een verre hoek van het grote gebouw. Hij kon Cousins niet vinden en deed ook geen moeite. Cousins zou het ook niet erg vinden, wist hij. Hij ging alleen zitten en las een roman over een eigengereide detective uit Los Angeles die vernoemd was naar een in taferelen van zonde en eeuwige verdoemenis gespecialiseerde renaissanceschilder.

Van tijd tot tijd tuurde hij over de rand van zijn boek om het spektakel in ogenschouw te nemen.

Onder felle tl-verlichting zaten hordes soldaten aan eettafels hun voedsel naar binnen te schuiven. Op plasmaschermen die aan de dakspanten waren bevestigd werden sportfragmenten afgewisseld met reclamespotjes

van Defensie. Posters aan de muur repten van LEIDERSCHAP en VASTBERADENHEID, eigenschappen verkregen door rotsklimmen of catamaranzellen, of vertelden rekruten uit de jaren veertig dat Uncle Sam ze nodig had.

Binnenkort zouden ze de dakspanten versieren met oranje en bruine stroken crêpepapier en de wanden optuigen met de papieren kalkoenen, pelgrims en hoornen des overvloeds die hij zich nog van Thanksgiving op de basisschool kon herinneren. Het vreetfestijn – vier vreetfestijnen eigenlijk – op die dag zou zijn weerga niet kennen.

‘Fobbits’ was hoe ze in het leger soldaten noemden die hun hele uitzending in kleine kantoortjes met airconditioning zaten, die hun maaltijden naar binnen werkten en zelden buiten de basis kwamen. Het was een term die Black ook wel eens had gebruikt, voordat hij er zelf eentje werd.

Het was donker toen hij de koele avondlucht in stapte. Toen hij onder een aluminium overkapping door liep, hoorde hij een andere stem naar hem roepen. Deze herkende hij niet.

‘Sorry, luitenant...?’

Hij draaide zich om en zag de rang. Hij stopte en keek, achterdochtig.

Sergeant-majoor is in het leger de hoogste rang onder onderofficieren. Sergeant voor de sergeants, voor het leven.

Een favoriete bezigheid van sergeant-majoor is om jonge luitenanten in het gareel te krijgen, mensen die in hun ogen stuntelende schandvlekken op het officierskorps zijn. Black kende deze niet, maar hij zag eruit zoals je zou verwachten: kort, gedrongen, jaartje of vijftig, vierkante kaak, ernstige mond.

‘Als u het niet erg vindt, luitenant, er zit hier iets niet helemaal goed...’

Zodra hij het trekkende geluid van klittenband hoorde, sloeg Black met vlakke hand hard op zijn patch met de Amerikaanse vlag. De oersterke vinger en duim van de sergeant zaten voor het moment vastgepind onder zijn handpalm. De man sperde zijn ogen wijd open.

‘Ik vind het inderdaad erg, sergeant-majoor.’

Black draaide zich om en verdween in de nacht, de verbouwereerde oudere soldaat met open mond achterlatend.

Dat was niet slim.

Hij zou uitzoeken tot welke eenheid Black behoorde. Een sergeant-majoor kon alles te weten komen. Hij zou zeggen dat Black hem had geslagen, wat bijna even erg was als het bewusteloos slaan van een generaal.

‘Luitenant.’

Hij negeerde de stem. Ongetwijfeld een andere sergeant die alles had gezien en die nu een luitenant op zijn plaats wilde zetten omdat die niet in de kont van een sergeant-majoor had willen kruipen.

‘Luitenant!’

Een zware hand op zijn schouder. Met een wild gebaar veegde hij de hand weg om zich vervolgens razendsnel om te draaien, klaar om de ander een douw te geven.

‘Sodemieter o...’

Cousins. Met opengesperde ogen en verbazing op zijn gezicht.

Black voelde zichzelf leeglopen. Hij zei niets. Hij draaide zich om en liep weg.

‘Het spijt me, sergeant Cousins,’ mompelde hij en verdween achter een rij generatoren en vrachtcontainers.

Hij bleef lopen, naar de Sectie I-keet, en zei zelfs niets tegen de soldaten die hem onderweg begroetten; hij beantwoordde hun ‘Goedenavond, LT,’ noch hun saluut. Hij bleef lopen, tussen de bureaus door, en griste de envelop mee terwijl hij alweer op weg was naar de deur.

Eigenlijk bleef hij ook nog lopen toen hij op de deur van de commandant klopte, twee keten verderop. Hij wachtte niet op het onvermijdelijke ‘Binnen!’, maar deed de deur open terwijl hij klopte, envelop in de hand.

Luitenant-kolonel Gayley, de bataljonscommandant die verantwoordelijk was voor het leven en welzijn van de vierhonderd soldaten in de eenheid, keek nauwelijks op van de paperassen op zijn bureau. Hij was juist iets aan het ondertekenen.

‘Luitenant Black. Dus sergeant Cousins heeft je gevonden.’

Black knipperde met zijn ogen.

‘Ga zitten. Ik heb wat voor je.’

Hij gebaarde achteloos naar de twee stoelen die voor zijn bureau stonden. Iedere commandant in het leger heeft twee stoelen voor zijn bureau staan.

Hij begon door zijn papieren te bladeren. ‘Ah, hier.’

Gayley haalde een dossier tevoorschijn, dat hij nu vluchtig begon door te nemen.

‘Het gaat om het volgende.’

‘Overste...?’

‘Je gaat het niet leuk vinden.’